

ONDERSTEUNINGSGIDS

Wegwijzer voor leerlingen en ouders

ONZE VISIE

Op het Damstede Lyceum geloven we dat iedere leerling de kans verdient om zich breed te ontwikkelen: als lerende, als jongvolwassene en als toekomstig burger in onze samenleving. We willen leerlingen niet alleen kennis en vaardigheden meegeven, maar ook zelfvertrouwen, veerkracht en een houding waarmee zij zelfstandig kunnen blijven groeien.

We stimuleren leerlingen om hun talenten te ontdekken, verantwoordelijkheid te nemen voor hun keuzes en te leren van successen én van fouten. Daarbij vinden we het belangrijk dat zij inzicht krijgen in hun eigen gedrag en leren reflecteren op hun rol binnen een groep.

Wij streven naar een school waar verschillen tussen leerlingen worden gezien als een kracht. Een plek waar ieder kind zich veilig, gezien en gewaardeerd voelt, en waar ruimte is om persoonlijke doelen na te streven. Dit betekent dat Damstede Lyceum:

- oog heeft voor de individuele ondersteuningsbehoeften van leerlingen;
- ruimte biedt voor persoonlijke keuzes en talentontwikkeling;
- passende ondersteuning biedt waar nodig;
- samenwerking zoekt met ouders en partners om ontwikkeling te versterken.

Diversiteit is voor ons een bron van kracht. Ieder kind moet de mogelijkheid krijgen om zijn of haar talenten tot bloei te brengen. Waar extra steun nodig is, zorgen wij voor passende begeleiding en zoeken we in nauwe samenwerking met ouders en leerlingen naar de beste weg vooruit.

Pedagogiek en didactiek

Onze leerlingen krijgen te maken met duidelijke verwachtingen en heldere kaders. We geloven dat structuur en duidelijkheid leerlingen de ruimte geven om verantwoordelijkheid te nemen en te groeien. Tegelijkertijd belonen we inzet en moedigen we doorzettingsvermogen aan.

We geven feedback die gericht is op het leerproces, het werk en de samenwerking, en leren leerlingen ook elkaar constructief feedback te geven. We benaderen hen vanuit vertrouwen en in een positieve relatie: fouten maken mag, zolang we ervan leren en samen verder bouwen.

In de mentorlessen besteden we uitgebreid aandacht aan studievoordigheden, plannen en organiseren. Zo helpen we leerlingen stap voor stap zelfstandiger te worden.

Extra ondersteuning

De mentor is voor leerling en ouders de eerste aanspreekpersoon bij vragen over ondersteuning. De mentor verzamelt signalen en gaat in gesprek met leerling en ouders om te kijken welke hulp geboden kan worden.

Wanneer extra begeleiding nodig blijkt, kan de mentor aanvullende stappen zetten, bijvoorbeeld door het inschakelen van een teamleider en vervolgens de ondersteuning coördinator zo dien nodig. Samen bepalen we welke hulp aansluit bij de situatie.

Voor meer complexe ondersteuningsvragen wordt dit besproken in het Intern Zorgoverleg (IZO), waarin gekeken wordt naar een passend traject. Ouders worden daarbij altijd betrokken. Indien nodig wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld, waarin de doelen en afspraken helder beschreven staan.

Damstede Lyceum werkt handelingsgericht en sluit aan bij de Amsterdamse ambitie richting inclusief onderwijs. We versterken voortdurend onze basisondersteuning, scholen ons team en werken samen met externe partners. Zo zorgen we ervoor dat alle leerlingen, met of zonder extra ondersteuningsbehoefte, zich kunnen ontwikkelen en meedoen.

De drie niveaus van ondersteuning

Niveau 1 – Basisondersteuning (circa 85%)

Alle leerlingen krijgen basisondersteuning. Dit vindt plaats in de klas, voornamelijk door de mentor en vakdocenten. Waar nodig sluiten ook de vertrouwenspersoon, decaan of teamleider aan.

Voorbeelden van basisondersteuning:

- Gestructureerd onderwijs met differentiatie en persoonlijke aandacht.
- Mentor voert MOL-gesprekken, volgt leerdoelen, signaleert en koppelt terug.
- Vakdocenten geven leeradviezen, benoemen positief gewenst gedrag en bieden structuur.
- Toegang tot basisvoorzieningen: dyslexie- of dyscalculiecoördinator, faalangsttraining, vertrouwenspersoon.
- Kleine groepstrajecten rond planning, gedrag, faalangst of weerbaarheid.
- Studievaardigheden en plannen via Tumult en mentorlessen.
- Screening sociaal-emotioneel functioneren via GGD-instrumenten.
- Ondersteuning bij sociaal-economische belemmeringen (o.a. Jeugdeducatiefonds).
- Handelingsplan indien bijsturing nodig is.

Rol mentor (sleutelfiguur):

- Eerste aanspreekpunt voor leerling en ouder.
- Kent de leerling en monitort resultaten én welzijn.
- Voert MOL-gesprekken, begeleidt klas bij groepsdynamiek en activiteiten.
- Schakelt met docenten, ouders en teamleider waar nodig.
- Maakt bij zorgen samen met leerling (en ouders) een plan van aanpak.
- Legt afspraken en observaties vast in Magister.

Rol docent:

- Signaleert leer- en gedragsontwikkeling in de les.
- Biedt hulp bij plannen, werkhouding en leerstrategieën.
- Geeft leeradviezen afgestemd op onderwijsbehoefte.
- Bespreekt bijzonderheden met de mentor en/of voert zelf een eerste gesprek.

Stap naar niveau 2:

Wanneer de basisondersteuning onvoldoende effect heeft of de zorgen toenemen, bespreekt de mentor dit met ouders, leerling en teamleider. Indien extra inzet nodig is, wordt de ondersteuningscoördinator (OCO) betrokken.

Niveau 2 – Extra ondersteuning (circa 10%)

Voor leerlingen die tijdelijk méér nodig hebben dan de basisondersteuning. Dit kan komen door leer- of gedragsproblemen, lichamelijke/psychische belemmeringen of persoonlijke omstandigheden.

Kenmerken:

- Tijdelijke, doelgerichte ondersteuning (6–10 weken).
- Wordt zoveel mogelijk in of rondom de klas georganiseerd.
- Altijd met een plan van aanpak, inclusief doelen en evaluatiemomenten.
- Doel: terugkeer naar basisondersteuning.

Wie beslist:

- De mentor signaleert en bespreekt zorgen met teamleider en OCO.
- De teamleider en OCO bepalen of niveau 2-traject wordt gestart.
- De OCO coördineert de uitvoering.

Wie begeleidt:

- Mentor blijft betrokken en onderhoudt contact met ouders.
- OCO, BPO of trajectcoach biedt begeleiding.
- Indien passend wordt een OPP opgesteld.

Stap naar niveau 3:

Wanneer extra ondersteuning onvoldoende resultaat oplevert, of de ondersteuningsvraag structureel en complex blijkt, wordt dit besproken in het Intern Zorgoverleg (IZO) en eventueel doorgezet naar specialistische ondersteuning (niveau 3).

Niveau 3 – Specialistische ondersteuning (circa 5%)

Voor leerlingen met langdurige of complexe ondersteuningsbehoeften, waarvoor maatwerk en samenwerking met externe professionals nodig is.

Kenmerken:

- Intensieve individuele begeleiding.
- Multidisciplinair overleg (IZO, ZAT).
- Altijd een OPP in samenspraak met ouders en leerling (inclusief hoorrecht leerling).
- Inzet externe partners: GGD, leerplicht, orthopedagoog, speciaal onderwijs.
- Mogelijkheid tot time-outvoorziening of specialistische trajecten.
- Doel: behoud van perspectief binnen Damstede of in passend vervolgonderwijs.

Overzicht ondersteuning medewerkers

FUNCTIE	NAAM	E-MAILADRES
Intern		
Ondersteuningscoördinator	Marijn Hickmann	m.hickman@damstede.net
Waarnemend OCO, Leerlingbegeleider	Tara Yumusak	t.yumusak@damstede.net
Verzuimmedewerker	Haidy Anches	h.anches@damstede.net
Pedagogische medewerker	Tiny Steege	t.steege@damstede.net
Veiligheidscoördinator	Hakan Sahin	h.sahin@damstede.net
Anti pest coördinator	Marlene van Soest	m.van.soest@damstede.net
Dyscalculiecoördinator	Mohamed Nazih	m.nazih@damstede.net
Dyslexiecoördinator	Rachida Zemmouri	r.zemmouri@damstede.net
Decaan	Annemieke v. der Klis Jet Weerkamp	a.van.der.klis@damstede.net j.weerkamp@damstede.net
Vertrouwenspersoon	Monique Koolen Jet Weerkamp	m.koolen@damstede.net j.weerkamp@damstede.net
Extern		
OKA (Ouder- en Kind Adviseur)	Jamila Ait Boubker	j.aitboubker@oktamsterdam.nl
Begeleider passend onderwijs (BPO'er)	Jet van Roosmalen	j.vanroosmalen@damstede.net
Orthopedagoog (Noorderlicht)	Willemijn Visser	w.visser@abcnoorderlicht.nl
Leerplichtambtenaar	Said El Machout	said.elmachout@amsterdam.nl
Jeugdarts	Djoeke Visser	djvisser@ggd.amsterdam.nl
Jeugdverpleegkundige	Mandy Oomen	moomen@ggd.amsterdam.nl
Samenwerkingsverband	Vera Snellebrand	v.snellebrand@swvadam.nl

Aanbod ondersteuning

Lees- en spellingproblemen en dyslexie

Ondersteuning bij	Hoe werkt de school hieraan?
Leerachterstand taal	In leerjaar 1 en 2 nemen we TOA-toetsen af voor Nederlands, Engels en Rekenen/Wiskunde. Daarnaast gebruiken we Nieuwsbegrip om eventuele tekorten in taalvaardigheid in kaart te brengen. Leerlingen krijgen in leerjaar 1 extra leesuren en kunnen gebruik maken van onze nieuwe bibliotheek. Deze heeft vijftig werkplekken, twintig comfortabele leesstoelen en een aparte ruimte voor spreekvaardigheid in Lagerhuisopstelling.
Dyslexie	Leerlingen met een dyslexieverklaring worden begeleid volgens ons dyslexieprotocol. Zij krijgen een faciliteitenkaart, recht op 20% extra toetstijd en waar nodig toegang tot Claroread-voorleessoftware. De ondersteuningscoördinator bespreekt met ouders en leerling welke aanpassingen passend zijn. Bij een vermoeden van dyslexie kan de school een pre-screening uitvoeren en adviseren voor externe diagnostiek. (Dyslexie coördinator vacature open?)
Leerachterstand rekenen	Alle leerlingen maken in leerjaar 1 TOA-toetsen rekenen en krijgen één uur rekenen extra in het rooster. Op basis van de resultaten bepalen we of extra begeleiding nodig is. Zo zorgen we ervoor dat rekenachterstanden vroegtijdig worden opgepakt.
Dyscalculie	Voor leerlingen met dyscalculie is een coördinator aangesteld. Hij of zij bekijkt samen met ouders en leerling welke ondersteuning passend is, zoals extra tijd bij toetsen of gebruik van hulpmiddelen. Bij een vermoeden van dyscalculie kan de school een pre-screening doen en ouders adviseren over een externe diagnose.

Intelligentie en informatieverwerking

Ondersteuning bij	Hoe werkt de school hieraan?
Hoogbegaafdheid	Wanneer leerlingen kenmerken van hoogbegaafdheid laten zien, bieden we differentiatie binnen de lessen en begeleiding op maat. Dit kan betekenen: versnellen, verdiepen of compacten van de leerstof. In de vwo-bovenbouw zijn er excellentieprogramma's beschikbaar voor verdere uitdaging.
Disharmonische intelligentie	Bij leerlingen met grote verschillen in ontwikkelgebieden bieden docenten verlengde instructie of extra ondersteuning bij opdrachten . De mentor volgt hierbij de voortgang. Als de basisondersteuning onvoldoende is, kan een begeleider passend onderwijs individueel ondersteuning bieden.

Taak- en werkgedrag

Ondersteuning bij	Hoe werkt de school hieraan?
Motivatie, aandacht en concentratie	Mentoren en docenten besteden aandacht aan motivatie en concentratie, zowel individueel als klassikaal. Wanneer dit onvoldoende resultaat oplevert, kan de leerling extra begeleiding krijgen van een begeleider passend onderwijs . Bij ernstiger problematiek verwijzen we in overleg met ouders door naar externe zorg.
Studievaardigheden (plannen, organiseren, taakgericht werken, zelfredzaamheid)	In de onderbouw werken leerlingen in kleine groepen binnen het PO-VO-programma aan studievaardigheden. Daarnaast gebruiken we de methode Tumult tijdens mentorlessen. Leerlingen kunnen deelnemen aan de kosteloze huiswerkklas na schooltijd en krijgen indien nodig individuele begeleiding van mentor of BPO . In de bovenbouw wordt in kleine groepen extra aandacht besteed aan plannen en organiseren.

Sociaal- emotioneel functioneren

Ondersteuning bij	Hoe werkt de school hieraan?
Faalangst	Eén keer per jaar organiseren we een faalangsttraining , gegeven door een specialistische docent en een externe trainer. Leerlingen die meer nodig hebben, kunnen individueel begeleid worden door de docent gespecialiseerd in faalangst . Wanneer de problematiek ernstiger blijkt, verwijzen we door naar externe zorg in overleg met ouder(s)/verzorger(s).
Teruggetrokken of angstig gedrag	In leerjaar 2 en 4 vullen leerlingen de GGD-test 'Jij en je Gezondheid' in. Hieruit kan blijken dat een leerling zich terugtrekt of angstig is. De mentor bespreekt dit met de leerling en ouders en kan de leerling de mogelijkheid bieden zich terug te trekken in de Time-out room , een rustige plek met toezicht.
Sociale vaardigheden	Tijdens mentorlessen besteden we structureel aandacht aan sociale vaardigheden. Wanneer dit onvoldoende is, kan de leerling begeleiding krijgen van een BPO, leerlingbegeleider of Ouder- en Kind-Adviseur . Bij ernstiger problemen wordt samen met ouders gekeken naar externe ondersteuning.
Moeite met grenzen, feedback of sociale redzaamheid	Leerlingen die moeite hebben met grenzen stellen of omgaan met feedback, kunnen individueel begeleid worden door een leerlingbegeleider of BPO . Daarnaast kunnen zij deelnemen aan een weerbaarheidstraining.
Oppositieel gedrag	Leerlingen die moeite hebben met grenzen stellen of omgaan met feedback, kunnen individueel begeleid worden door een leerlingbegeleider of BPO . Daarnaast kunnen zij deelnemen aan een weerbaarheidstraining.
Lichte vorm van autisme (ASS)	Leerlingen met ASS kunnen extra begeleiding krijgen van een BPO'er als de basisondersteuning niet voldoende is. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van een rustige, prikkelarme plek (Time-out room) om zich tijdelijk terug te trekken.

Fysieke beperkingen

Ondersteuning bij	Hoe werkt de school hieraan?
Visuele beperkingen	In overleg met ouders en met ondersteuning van een ambulant begeleider kan maatwerk worden geboden. We onderzoeken samen wat nodig is om de lessen goed te kunnen volgen.
Auditieve beperkingen	Wanneer nodig passen we instructies aan of maken we gebruik van hulpmiddelen. In overleg met ouders en een ambulant begeleider zoeken we naar de beste ondersteuning.
Taal- en spraakproblemen (TOS)	Leerlingen met TOS kunnen extra tijd krijgen bij toetsen. Wij hebben geen specialisten in huis maar met hulp van een ambulant begeleider en in samenwerking met u en uw kind kan aanvullende begeleiding georganiseerd worden.
(Fijne) motorische beperkingen	Leerlingen met motorische beperkingen kunnen gebruikmaken van gepersonaliseerde laptops of andere hulpmiddelen om het schoolwerk goed te kunnen uitvoeren.
Mobiliteit (rolstoelfhankelijk, maar zelfredzaam)	Onze school is rolstoeltoegankelijk . Leerlingen kunnen met een liftpas alle verdiepingen bereiken en zo in alle lokalen komen.
Langdurig ziek	Bij langdurige ziekte bekijken we samen met ouders, mentor en ondersteuningscoördinator welke mogelijkheden er zijn. Dit kan variëren van aangepast rooster tot thuisonderwijs via externe voorzieningen.

Damstede Lyceum werkt volgens de verplichte meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Indien er vermoedens zijn van acute of structurele onveiligheid wordt er altijd melding gedaan bij Veilig Thuis.

damstede
lyceum

Rode Kruisstraat 83
1025 KM Amsterdam
020 - 635 23 60
damstede@damstede.net
www.damstedelyceum.nl

Amsterdam, september 2025

@ Damstede Lyceum

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder
voorafgaande, uitdrukkelijke toestemming van het Damstede Lyceum.